

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

The Relationship Between the Participative Management and the Administrative Effectiveness in Small-Sized Schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1

บุษบา เคะนะออน¹ รองศาสตราจารย์ ดร.ทิวชัย ไพใหญ่² ดร.บดินทร์ นารถโคษา³

Budsaba Kenaon¹ Assoc. Prof. Dr. Tawatchai Pailai² Dr. Bodin Nardkosa³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดเล็ก 2) ศึกษาประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 3) เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนขนาดเล็ก 4) เปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 5) หาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 6) หาแนวทางทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 57 โรงเรียน จำนวน 232 คน แบ่งออกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 57 คน และครูผู้สอน จำนวน 175 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .444 – .844 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .966 และแบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .535 – .798 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .967 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test ชนิด One samples การวิเคราะห์ความสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) สำหรับการหาแนวทางในการพัฒนาใช้เทคนิคการศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course teacher in Master of Education Program And Doctor of Education Program in Educational Administration

Sakon Nakhon Rajabhat University

³ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสกลนครพัฒนศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

³Director Senior Professional Level Nongwangwittaya School the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: บุษบา เคะนะออน, budbeambeam@gmail.com

รับเมื่อ 16 มีนาคม 2565 แก้ไข 22 พฤษภาคม 2565 ตอรับ 25 พฤษภาคม 2565

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน และที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน และที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 4 ด้าน คือ

6.1 ด้านความผูกพัน คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายในการมอบหมายภาระงานที่เหมาะสมและเป็นธรรมให้กับครูและเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุก ๆ กิจกรรมของโรงเรียน

6.2 ด้านการติดตามประเมินผล คือ เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุก ๆ กิจกรรมของโรงเรียน ได้มีส่วนร่วม เฝ้าระวังและแก้ปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ และผู้บริหารต้องเร่งรัดติดตามการดำเนินงานที่กำหนดไว้ตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีผลการประเมินผลและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารอย่างต่อเนื่อง

6.3 ด้านการรักษาผลประโยชน์ คือ เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและสร้างความตระหนักให้กับชุมชนในการสอดส่อง ดูแล รักษาผลประโยชน์ของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการใช้งานอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และให้ผู้ใช้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานมีอำนาจในการตัดสินใจและสนับสนุนให้ผู้ใช้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6.4 ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน คือ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชนมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ และปรึกษาหารือ รับฟังข้อเสนอแนะ ส่งเสริมให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม เน้นการกระจายอำนาจให้สมาชิกทุกคนในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจในการปฏิบัติงาน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine, compare, determine the relationship, and establish guidelines for developing the participative management and the administrative effectiveness of small-sized schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. The sample group, obtained through multi-stage random sampling, consisted of 57 school administrators and 175 teachers, yielding a total of 232 participants in the academic year 2021. The tools for data collection were sets of 5-rating scale questionnaires, including a set on participative management with the discriminative power from .444 to .844 and the reliability of .966 and a set on administrative effectiveness of small-sized schools with the discriminative power from .535 to .798 and the reliability of .967. The statistics for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. The hypothesis was tested using the t-test, One-Way ANOVA, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The findings were as follows:

1. The participative management and the administrative effectiveness of small-sized schools were overall at a high level.

2. The overall participative management in small-sized schools showed no difference, whereas the administrative effectiveness in small-sized schools was different at the .05 level of significance.

3. The participative management and the administrative effectiveness in small-sized schools, classified by participants' work experience showed no difference overall.

4. The relationship between the participative management and the administrative effectiveness of small-sized schools was positively correlated at the .01 level of significance.

5. The research has proposed the guidelines for developing the participative management and the administrative effectiveness of small-sized schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1, consisting of four aspects as follows:

5.1 Commitment: administrators establish a policy that assigns teachers appropriate and fair tasks, allows teachers to participate in decision-making in selecting tasks that are appropriate for their knowledge and abilities, and allows community members to participate in all school activities

5.2 Follow-up Evaluation: Administrators encourage community members to participate in all school operations and activities, including dealing with and solving a variety of challenges. Administrators must monitor the accomplishment of the set goals outlined in the Basic Education Standards, implement evaluation measures, and apply the evaluation results to improve administration continuously.

5.3 Educational Benefits: administrators encourage community members to participate and create awareness among the community in monitoring and maintaining school benefits in various aspects for the most cost-effective use and maximum benefits. Administrators also provide stakeholders or performers the authority to make decisions and encourage stakeholders to participate in decision-making to improve educational quality.

5.4 Performance Control: administrators provide opportunities for parents, school committee members, and community members to monitor and consult on performance. Administrators should also be willing to listen to suggestions and encourage personnel to participate in all activities, with a decentralization focus on creating mission statements for task performance to mutually resolve problems.

Keywords: Participative Management, Administrative Effectiveness

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคม การศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพโดยการส่งเสริมความรู้ ความคิด ทักษะ เจตคติให้รู้จักตนเอง รู้จักชีวิต และเข้าใจสังคม มีความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ การศึกษาที่ดำเนินไปอย่างถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ จะสร้างสมดุลกลมกลืนกับการพัฒนาคนในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า การให้การศึกษาแก่ประชาชนเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งมวล ดังนั้นประเทศชาติจะประสบความสำเร็จและมีความเจริญก้าวหน้ามากน้อยเพียงใด จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัด

การศึกษา หน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในด้านการศึกษาคำนึงถึงต้องได้รับการสนับสนุน และส่งเสริมเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรวมทั้งแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาประเทศชาติให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์

การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการตัดสินใจดำเนินการของผู้บริหาร เพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการจัดการศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ท่ามกลางบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย ความเคารพซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความไว้วางใจ และร่วมมือด้วยความเต็มใจ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การควบคุม นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ คือ ประสิทธิภาพ ขวัญกำลังใจในการทำงานที่สูงขึ้นของบุคลากร อันเกิดจากการได้รับการยอมรับในคุณค่าของตนจากผู้บังคับบัญชา การได้มีส่วนร่วมทำ และรับทราบผลสำเร็จของงานจากการตัดสินใจร่วมสร้างความพึงพอใจ และเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีความรู้สึกรับผิดชอบ ร่วมผูกพัน เสียสละ และทุ่มเทเพื่อประสิทธิภาพของงานที่สูงขึ้น

ประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นผลสำเร็จของการบริหารโรงเรียนที่เกิดจากความสามัคคีของผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานด้านบริหารโรงเรียนประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ในบริหารโรงเรียน ตามมาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านบริหารทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 28 – 121)

จากความสำคัญดังกล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

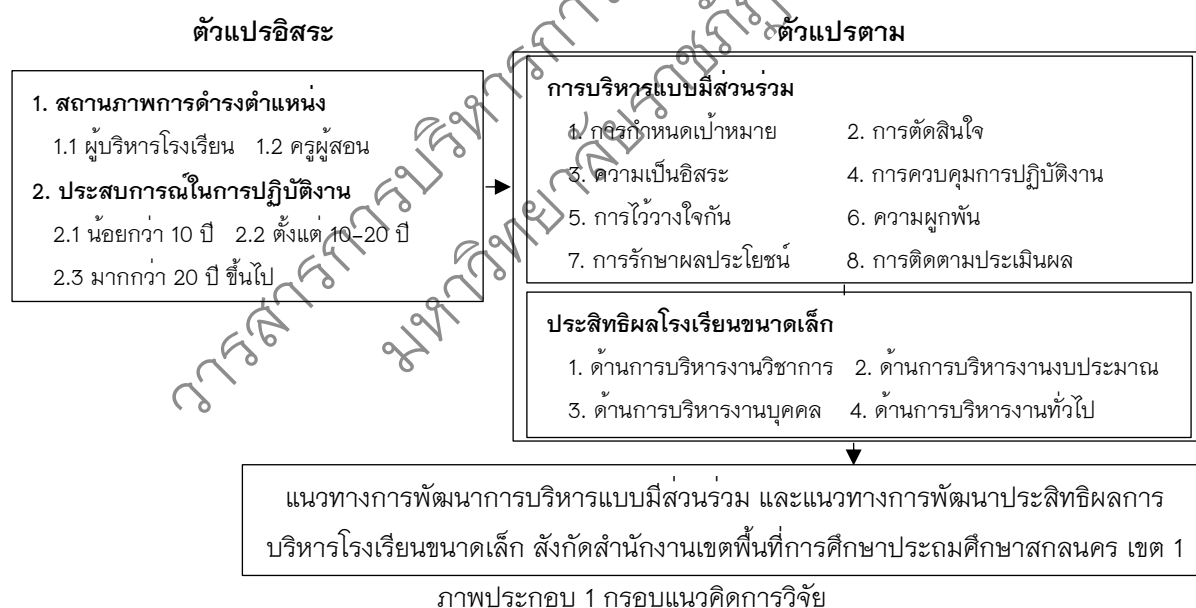
คำถามการวิจัย

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน และที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน และที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
5. การบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร
6. แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน และที่มีการประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน ที่มีการประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
5. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
6. เพื่อหาแนวทางทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 533 คน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 57 คน และครูผู้สอน จำนวน 476 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 232 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูป Krejcie & Morgan. จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 57 คน และครูผู้สอน จำนวน 175 คน จาก 57 โรงเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) (บุญชุม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 49)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบรายการ (Check List) ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามกรอบแนวคิดประสิทธิผลของโรงเรียนตามโครงสร้างการบริหารงานพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 28 – 121)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองโดยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตให้เก็บข้อมูลไปขอความร่วมมือและคำแนะนำวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ทราบ และขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
3. ผู้วิจัยได้ติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้ติดตามเก็บถ้าเก็บครั้งแรกไม่ได้ ผู้วิจัยจะติดตามเก็บในรอบต่อไปจนได้ครบตามจำนวน
4. ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์พบว่าทุกฉบับมีความสมบูรณ์ครบถ้วน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้
3. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยใช้การวิเคราะห์สถิติที่ ชนิดกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน (t-test ชนิด Independent Samples)
4. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้การ

วิเคราะห์สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ (Scheffe) หรือ LSD Method

5. หาความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สรุปผล ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ความผูกพัน การกำหนดเป้าหมาย การตัดสินใจตามลำดับ

2. ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ตามลำดับ

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

6. ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

7. การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

8.1 ด้านความผูกพัน ผู้วิจัยได้พิจารณาแนวทาง ดังนี้ ผู้บริหารกำหนดนโยบายในการมอบหมายภาระงานที่เหมาะสมและเป็นธรรมให้กับครูและเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุก ๆ กิจกรรมของโรงเรียน

8.2 ด้านการติดตามประเมินผล ผู้วิจัยได้พิจารณาแนวทาง ดังนี้ เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุก ๆ กิจกรรมของโรงเรียน ได้มีส่วนร่วม เสนอแนะและแก้ปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ และผู้บริหารต้องเร่งรัด

ติดตามการดำเนินงานที่กำหนดไว้ตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการประเมินผลและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารอย่างต่อเนื่อง

8.3 ด้านการรักษาผลประโยชน์ ผู้วิจัยได้พิจารณาแนวทาง ดังนี้ เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม และสร้างความตระหนักให้กับชุมชนในการสอดส่อง ดูแล รักษาผลประโยชน์ของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการใช้ งานอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และให้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานมีอำนาจในการตัดสินใจและสนับสนุนให้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

8.4 ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้พิจารณาแนวทาง ดังนี้ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง กรรมการ สถานศึกษา ชุมชนมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ และปรึกษาหารือ รับฟังข้อเสนอแนะ ส่งเสริมให้ บุคคลผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม เน้นการกระจายอำนาจให้สมาชิกทุกคนในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการกำหนด ภารกิจในการปฏิบัติงานเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องในองค์กรได้มี ส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน สามารถแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีผลประโยชน์ร่วมกัน และการ ประเมินผลร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความยึดมั่นผูกพันต่อกัน และการประเมินผลร่วมกัน เนื่องจากคณะครูช่วยเหลือกัน ในการทำงาน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ และครูมีอำนาจการตัดสินใจ ในงานที่รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา แก้วมะ (2563, หน้า 1) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับ มาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไศภิดา คล้ายหนองสรวง (2558, หน้า 3) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะว่า ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนที่ทำงานร่วมกันจนสามารถทำให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ รักการอ่าน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งด้านการบริหารและการสอนจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ที่โรงเรียนกำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไศภิดา คล้ายหนองสรวง (2558, หน้า 3) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหาร แบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก ศรีวรรณ (2561, หน้า 1) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้ยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะครูผู้สอนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดการตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมทำงานจึงทำให้ทุกฝ่ายเกิดความผูกพันและร่วมมือกันในการบริหารโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา แก้วมะ (2563, หน้า 1) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนจำแนกตาม สถานภาพ การดำรงตำแหน่ง พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยา หานุกภาพ (2564, หน้า 1) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้ประสิทธิผลโรงเรียนดำเนินกิจกรรมจนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยา หานุกภาพ (2564, หน้า 1) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้ยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะครูผู้สอนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมกันทำงาน จึงทำให้ทุกฝ่ายเกิดความผูกพันและร่วมมือกันในการบริหารโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บวรลักษณ์ ตักดีวิไลพร (2553, หน้า 1) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

6. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ดำเนินกิจกรรมจนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยา หานุกภาพ (2564, หน้า 1) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัย

พบว่า ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

7. การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโรงเรียน ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่ผู้บริหารมีการบริหารแบบมีส่วนร่วม ให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการวางแผนการทำงานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน และมีส่วนร่วมในการประเมินผลหลักจากงานนั้นบรรลุตามเป้าหมายและทำให้เกิดความสำเร็จในทุกด้าน ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียนที่เปรียบเสมือนหัวใจหลักในการทำงานของโรงเรียนก็ว่าได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชินดา ชัยคุกวัดมัน (2560, หน้า 1) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรส่งเสริม ด้านความผูกพัน การติดตามประเมินผล การรักษาสภาพประโยชน์ และการควบคุมการปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรมีการส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้อยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์เชิงบวก ดังนั้นควรกำหนดให้มีระบบ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กให้อยู่ในสภาพการณ์ที่ดีกว่าเดิม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใกล้เคียง

2.2 การศึกษาประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กในองค์กรอื่น ๆ เช่น โรงเรียนสังกัดเทศบาล โรงเรียนเอกชน โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: ศรุสภา.
- คณะกรรมการถาวรเพื่อพัฒนาการศึกษา. (2557). คู่มือการติดตามและประเมินผลแผนงานโครงการตามแผนปฏิบัติการของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง. กรุงเทพฯ: กระทรวงการคลัง.
- จันทร์เพ็ญ อินจุ่มสาย. (2559). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาโรงเรียนผาป่าวิทยาอำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง. ลำปาง: มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- จารี เล็งหนองแบน. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการจัดการศึกษาและประสิทธิผลโรงเรียนอนุบาลระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตรา แก้วมะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิราภรณ์ เพชรทัต. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จีรภา เพชรสงคราม. (2554). การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.